

คุณวุฒิวิชาชีพ

สาขาวิชาชีพระบบขนส่งทางราง สาขางานปฏิบัติการ อาชีพผู้ขับรถจักร ระดับ 5

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นผู้มีสมรรถนะทางเทคนิคและการจัดการแก้ไขปัญหาในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไป สามารถคิดวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ได้ด้วยตนเอง ทำการสับเปลี่ยนรถ ต่อพ่วงขบวน และปลดเครื่องพ่วง ทดสอบระบบห้ามล้อ เตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติการเดินรถตามข้อบังคับและระเบียบขององค์กร มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่ซับซ้อนในงานอาชีพเพื่อพัฒนาผลผลิตภาพการทำงาน สามารถขับเคลื่อนขบวนรถไฟตามข้อบังคับและระเบียบการเดินรถไฟได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความปลอดภัยสูงสุดต่อชีวิตและทรัพย์สิน มีทักษะในการทำงานที่ต้องคิดวิเคราะห์ข้อมูล วางแผน เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและประเมินผลในการปฏิบัติงาน สามารถวิเคราะห์หาความผิดปกติหรือข้อขัดข้องเบื้องต้นของหัวรถจักรและรถพ่วงได้ ให้คำแนะนำ/สอนงาน และกำกับดูแลผู้ร่วมงานให้บรรลุงานตามแผนได้ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและตอบสนองต่อปัจจัยภายนอกหรือสถานการณ์ที่ไม่ปกติระหว่างทำขบวน รวมถึงตัดสินใจและลงมือแก้ปัญหาทางานที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาผลผลิตอย่างต่อเนื่อง

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ขอเข้ารับการประเมินและรับรองคุณวุฒิวิชาชีพผู้ขับรถจักร ระดับ 5 จะต้องมีความสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์

2. มีความรู้วิชาชีพ/วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการฝึกอบรม ผ่านเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

1. ได้รับความรู้วิชาชีพผู้ขับรถจักร ระดับ 4 มาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี

2. สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า สาขาช่างกล ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเทคนิคระบบขนส่งทางราง หรือสาขาช่างอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ทำงานด้านปฏิบัติการรถจักรหรือควบคุมการขับเคลื่อนขบวนรถไฟมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยมีหนังสือรับรองจากองค์กร/สถานประกอบการด้านระบบขนส่งทางราง

รวมทั้งผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหลักสูตรด้านปฏิบัติการรถจักรหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนขบวนรถไฟ ภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 60 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง รวมไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง หรือ

3. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่า สาขาวิศวกรรมศาสตร์/เทคโนโลยีอุตสาหกรรม วิชาเอกเครื่องกล ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ระบบขนส่งทางราง หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

โดยมีประสบการณ์ทำงานด้านปฏิบัติการรถจักร/ควบคุมการขับเคลื่อนขบวนรถไฟมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี

ผ่านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหลักสูตรด้านปฏิบัติการรถจักรหรือหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนขบวนรถไฟ ภาคทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 90 ชั่วโมง และภาคปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง รวมไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง หรือ

4. มีประสบการณ์ทำงานด้านปฏิบัติการรถจักรหรือควบคุมการขับเคลื่อนรถไฟ ไม่น้อยกว่า 7 ปี

3. ผู้ที่จะได้รับการประเมินและรับรองการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพผู้ขับรถจักร ระดับ 5 จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

3.1 ผู้ที่มีความสัมพันธ์ตาม 2.1 จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะอาชีพ (Technical Unit) ด้านปฏิบัติการขับรถจักร 5 หน่วย คือ 10505 – 10509

3.2 ผู้ที่มีความสัมพันธ์ตาม 2.2 - 2.4 จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินตามหน่วยสมรรถนะ 11 หน่วย ได้แก่ หน่วยสมรรถนะรวม (Common Unit) 2 หน่วย คือ 00001 และ 00004 และหน่วยสมรรถนะอาชีพ (Technical Unit) ด้านปฏิบัติการขับรถจักร 9 หน่วย คือ 10501 - 10509

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมระบบขนส่งทางราง สาขางานปฏิบัติการระบบราง (Rail Operation)

กลุ่มงานผู้ขับเคลื่อนยานพาหนะที่อยู่บนรางหรือรถไฟ (Train/Rail Driver)

ผู้ขับหัวรถจักร (8311)

หมายเหตุ

N/A

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

10505	RAI-MBDB-193B	วิเคราะห์ความผิดปกติหรือข้อขัดข้องเบื้องต้นของรถจักรและรถพ่วง
10506	RAI-BDHX-194B	สับเปลี่ยนรถ ต่อพ่วงขบวน และปลดเครื่องพ่วง
10507	RAI-SHNN-195B	ทดสอบระบบห้ามล้อ
10508	RAI-PRXO-196B	เตรียมการสำหรับการปฏิบัติการเดินรถ
10509	RAI-ETGD-197B	ขับเคลื่อนขบวนรถไฟตามข้อบังคับและระเบียบการเดินรถ

องค์กรรับรอง ที่สามารถเข้ารับการประเมินสมรรถนะบุคคล